

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра економіки та міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

27.03.2023

протокол № 03, п. 5

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 27.03.2023 № 39

**МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА**

(ENTERPRISE ACTIVITY SIMULATION)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр»	«bachelor»
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»	05 «Social and behavioral sciences»
Спеціальність	051 «Економіка»	051 «Economics»
Освітня програма	«Економіка бізнесу»	«Business Economics»

Розробник: Непиталюк Антон, доктор філософії з економіки

Гарант освітньої програми «Економіка бізнесу» – Богацька Наталія, кандидат економічних наук, доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних відносин від 06.03.2023 протокол № 04; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 16.03.2023 протокол № 03.

Рецензенти:

Богацька Наталія, кандидат економічних наук, доцент

Трубінікова Тамара, генеральний директор ТОВ «Глобус-Прес», м. Вінниця

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 20.06.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,51.
Обл.-вид. арк. 1,04. Тираж 2. Зам. № 296.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою проходження тренінгу «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства» є опанування студентами методики практичної економічної роботи ще у ЗВО в процесі навчання, що підвищує їх шанси на успіх в майбутній професійній діяльності, скорочує період адаптації до реалій виробництва.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства» для освітньої програми «Економіка бізнесу» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

- загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

- фахові компетентності:

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства» полягають:

PH8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач

PH10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності

PH13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

PH17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

PH19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Фінанси, гроші та кредит», «Маркетинг», «Менеджмент», «Бухгалтерський облік», «Статистика».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	самостійна робота студентів	
Тема 1. Проведення реєстрації та перереєстрації підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 2. Організація обліку господарських операцій підприємства	12	–	4	8	КТ, ПО, ІЗ
Тема 3. Організація зведеного обліку та складання звітності	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 4. Організація, аналіз та проектування грошових потоків підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 5. Формування позикового капіталу підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 6. Аналіз та планування результатів діяльності підприємства	10	–	4	6	КТ, ПО, ІЗ
Тема 7. Оцінювання ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 8. Моделювання управлінської діяльності підприємства	14	–	6	8	КТ, ПО, ІЗ
Тема 9. Мотивація та розвиток персоналу підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 10. Моделювання фінансово-господарської діяльності структурних підрозділів підприємства	12	–	6	6	КТ, ПО, ІЗ
Тема 11. Оцінювання перспектив розвитку діючого підприємства	14	–	6	8	КТ, УО, ІЗ
Тема 12. Аналіз бізнес-процесів у торгівлі	12	–	6	6	КТ, ПО, ІЗ
Тема 13. Формування асортиментної політики підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 14. Формування маркетингової комунікаційної політики підприємства	10	–	4	6	КТ, ПО, ІЗ
Тема 15. Розроблення програми лояльності споживачів до продукції підприємства	12	–	6	6	КТ, УО, ІЗ
Разом	180	–	84	96	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

ІЗ – індивідуальне завдання;

ПО – письмове опитування;

КТ – комп'ютерне тестування.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми).

Тема 1. Проведення реєстрації та перереєстрації підприємства

Цілі і місія підприємництва. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань». Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Порядок реєстрації та перереєстрації підприємств. Типи і організаційно-правові форми підприємств в Україні. Особливості реєстрації господарських товариств. Реєстрація фізичних осіб-підприємців. Установчі документи. Статут підприємства. Бізнес-план. Порядок внесення змін до установчих документів підприємства. Реорганізація та ліквідація суб'єктів господарювання.

Тема 2. Організація обліку господарських операцій підприємства

Господарські операції в сучасному бізнесі. Організація системи обліку та звітності на підприємстві. Форми фінансової і статистичної звітності. Публічний характер фінансової звітності. Поняття господарського обліку, його види та методичні прийоми. Фінансовий та управлінський облік. Контролінг в підприємстві. Функціонування «центрів відповідальності» на підприємстві. Моніторинг господарських процесів. Характеристика і облік господарських операцій суб'єктів господарювання. Аналітичне забезпечення обліку господарських операцій. Рахунки бухгалтерського обліку.

Тема 3. Організація зведеного обліку та складання звітності

Положення (стандарты) бухгалтерського обліку (П(С)БО) України. Реєстрація типових господарських операцій. Методика і автоматизація зведеного обліку, складання звітності засобами універсальних програмних продуктів. Контроль руху статутного капіталу в частині основних і оборотних активів фірми. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства та контролю за розподілом прибутку. Систематизація та узагальнення даних в аналітичному й синтетичному розрізах. Моделювання виробничо-господарської діяльності підприємства для оптимізації процесу прийняття управлінських рішень.

Тема 4. Організація, аналіз та проектування грошових потоків підприємства

Типи грошових потоків підприємства за видами діяльності і їх значення. Методи проектування і організації грошових потоків підприємства. Прийоми аналізу грошових потоків у бізнесі. Кількісне оцінювання грошових коштів підприємства. Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку. Коефіцієнт ліквідності грошового потоку. Коефіцієнт ефективності грошового потоку. Коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку. Методика управління грошовими потоками. Організація грошового потоку. Оцінювання грошових потоків у часі. Дисконтування грошових потоків.

Тема 5. Формування позикового капіталу підприємства

Принципи формування капіталу підприємства. Структура капіталу підприємства. Оцінювання фінансової стійкості бізнесу. Методичні прийоми щодо забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарської діяльності. Об'єктивна необхідність позикового капіталу. Джерела формування і засоби залучення позикового капіталу. Рентабельність власного капіталу та ефект фінансового левериджу. Кредитна політика підприємства. Фінансові кредити. Емісія цінних паперів. Дивідендна політика підприємства. Комерційний кредит: значення та різновиди. Факторинг і лізинг як сучасні форми фінансування підприємства. Одержання безповоротної фінансової допомоги.

Тема 6. Аналіз та планування результатів діяльності підприємства

Прогнозування, планування та програмування результатів діяльності підприємства. Системний підхід до здійснення стратегічного, тактичного й оперативного планування та управління бізнесом. Організаційно-методичне забезпечення фінансового моніторингу діяльності підприємства. Задачі і функції управлінського обліку. Значення, завдання та інформаційні джерела для аналізу результатів діяльності підприємства. Методика програмування, формування та оцінювання доходів, витрат і прибутків підприємства. Використання програмних засобів автоматизації планування та аналізу результатів господарської діяльності.

Тема 7. Оцінювання ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства

Ефект та ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства. Рентабельність бізнесу: поняття та види. Система показників фінансової стійкості підприємства. Аналіз активів підприємства. Коефіцієнт оборотності активів. Коефіцієнт оборотності власного капіталу. Коефіцієнт фінансової незалежності. Коефіцієнт заборгованості. Коефіцієнт майна виробничого призначення. Коефіцієнт фінансування. Коефіцієнт маневреності. Коефіцієнт фінансової напруженості. Коефіцієнт рентабельності активів. Коефіцієнт рентабельності продаж. Коефіцієнт чистої рентабельності власного капіталу. Коефіцієнт рентабельності чистих активів. Коефіцієнт абсолютної (швидкої) ліквідності. Коефіцієнт поточної ліквідності підприємства. Загальний коефіцієнт ліквідності.

Тема 8. Моделювання управлінської діяльності підприємства

Інтелектуальний та інформаційний потенціал прийняття управлінських рішень. Інформаційні джерела, інформаційні технології та програмне забезпечення прийняття управлінських рішень. Моделювання як науковий метод обґрунтування управлінських рішень. Необхідність, сутність та особливості застосування комплексного та системного аналізу при обґрунтуванні управлінських рішень. Методи композиції та декомпозиції при визначенні критеріїв прийняття управлінських рішень. Особливості розробки

гіпотез щодо очікуваних результатів та способів їхнього досягнення. Детерміновані та стохастичні моделі обґрунтування управлінських рішень. Ресурсний і витратний підходи до оцінювання ефективності реалізації процесів управління. Факторний аналіз ефективності процесів прийняття управлінських рішень. Сучасні методи і моделі оцінювання ефективності управлінської діяльності.

Тема 9. Мотивація та розвиток персоналу підприємства

Класифікація персоналу за категоріями. Розрахунок потреби в персоналі. Професійний відбір персоналу. Формування трудового колективу. Тімбілдінг у сучасному підприємстві. Методи і прийоми мотивації праці персоналу. Специфіка систем мотивації персоналу підприємства. Матеріальне та моральне заохочення персоналу. Організація і охорона праці на підприємстві. Професійне зростання персоналу. Інтелектуальний капітал підприємства: методика формування та розвитку. Соціальний розвиток колективу та згуртованість, оцінювання та атестування персоналу, управління розвитком і рухом персоналу, ефективність управління персоналом.

Тема 10. Моделювання фінансово-господарської діяльності структурних підрозділів підприємства

Формування і розвиток організаційної структури підприємства. Розробка положень про структурні підрозділи підприємства. Підготовка посадових інструкцій співробітників структурних підрозділів підприємства. Методичні підходи до оптимізації організаційної структури підприємства. Оцінювання ефективності організаційної структури бізнесу. Реорганізація структури бізнесу. Моделювання і програмування процесів взаємодії структурних підрозділів підприємства. Інформаційні канали та циркуляція інформаційних потоків на підприємстві. Інформаційні шуми та методи боротьби із ними. Синергетичний ефект в бізнесі.

Тема 11. Оцінювання перспектив розвитку діючого підприємства

Життєвий цикл підприємства та особливості управління на кожному його етапі. Стратегії розвитку підприємства. Управління розвитком суб'єкта господарювання. Інжиніринг та реінжиніринг бізнес-процесів підприємства. Загальні поняття про бізнес-ідею і бізнес-операції із розвитку підприємства. Методика формування і управління бізнес-процесами підприємства. Сутність і напрями розвитку бізнесу. Сценарне моделювання розвитку підприємства. Оцінювання перспектив розвитку підприємства. Диверсифікація діяльності суб'єкта господарювання

Тема 12. Аналіз бізнес-процесів у торгівлі

Методи та інструменти моделювання бізнес-процесів торговельного підприємства. Особливості бізнес-процесів у торгівлі. Моделювання оптової та роздрібною торгівлі. Управління товарооборотом підприємства. Схеми

бізнес-процесів та організаційної структури підприємства. Торговельна логістика. Регламент виконання бізнес-процесу. Моделювання і опис бізнес-процесів на етапі реалізації продукції. Аналіз і проектування взаємодії підприємства з контрагентами (покупцями, постачальниками). Аналіз товарних потоків у торгівлі. Моделювання процесів формування і управління товарними запасами у торгівлі. Методичні прийоми щодо оптимізації бізнес процесів у торгівлі.

Тема 13. Формування асортиментної політики підприємства

Методичні прийоми аналізу обсягу, номенклатури та асортиментної структури товарообороту підприємства торгівлі. Конкурентний аналіз у оптовій та роздрібній торгівлі. Аналіз факторів, що визначають обсяги, структуру та перспективи розвитку товарообороту підприємства. Інтуїтивні та формалізовані методи формування асортиментної політики підприємства торгівлі. Аналіз асортиментної політики торговельного підприємства (за етапами реалізації). Обґрунтування обсягу, номенклатури та асортиментної структури товарообороту на майбутній період.

Тема 14. Формування маркетингової комунікаційної політики підприємства

Визначення позиції підприємства на ринку. Типи ринків. Пошук цільових ринків. Аналіз сегменту та ніш на цільовому ринку. Особливості виходу підприємства на ринок. Позиціонування підприємства на ринку. Оцінка конкурентного середовища. Елементи зовнішнього макросередовища та мікросередовища. Ключові інструменти маркетингового планування. Концепт соціально орієнтованого маркетингу та його реалізація на підприємстві. Розроблення і реалізація плану маркетингових комунікаційних заходів з урахуванням результатів АВС–ХУZ аналізу товарного асортименту. Кошторис комунікаційних заходів на визначений період з метою підвищення рівня обізнаності покупців, створення позитивного іміджу підприємства.

Тема 15. Розроблення програми лояльності споживачів до продукції підприємства

Аналіз споживчих переваг. Програма лояльності споживачів. Методичні прийоми розроблення та впровадження програм лояльності. Стратегії залучення клієнтів і утримання аудиторії підприємства. Складання портрета споживача на підприємстві. Бонусні програми лояльності. Багаторівневі програми лояльності. Партнерські програми лояльності. Програми лояльності з елементами гри (гейміфікація). Програми лояльності клієнтів, засновані на спільних цінностях. Методи автоматизації програм лояльності. Оцінювання результативності програми лояльності.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
1	2	3
<p>Знати: теоретичні засади проведення реєстрації та перереєстрації підприємств в Україні</p> <p>Вміти: визначати цілі та місію підприємства; обирати його організаційно-правову форму; готувати установчі документи</p>	<p style="text-align: center;">Тема № 1. Проведення реєстрації та перереєстрації підприємства</p> <p>Лабораторна № 1 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі і місія підприємництва. 2. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Порядок реєстрації та перереєстрації підприємств. 3. Типи і організаційно-правові форми підприємств в Україні. <p>Лабораторна № 2 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості реєстрації господарських товариств. 2. Реєстрація фізичних осіб-підприємців. 3. Установчі документи. Статут підприємства. Бізнес-план. <p>Лабораторна № 3 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок внесення змін до установчих документів підприємства. 2. Реорганізація та ліквідація суб'єктів господарювання. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 4, 6–9. Додаткові: 11, 13, 14, 16. Інтернет-ресурси: 17, 19–22.</p>	6
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	6
<p>Знати: методичні основи обліку господарських операцій</p>	<p style="text-align: center;">Тема № 2. Організація обліку господарських операцій підприємства</p> <p>Лабораторна № 4 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація системи обліку та звітності на 	4

1	2	3
<p>Вміти: фіксувати господарські операції у формах фаянсового і статистичного обліку</p>	<p>підприємстві. 2. Форми фінансової і статистичної звітності. Лабораторна № 5 План лабораторної 1. Характеристика і облік господарських операцій суб'єктів господарювання. 2. Аналітичне забезпечення обліку господарських операцій. 3. Рахунки бухгалтерського обліку. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 9. Додаткові: 11, 12, 14. Інтернет-ресурси: 18, 21, 22.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	8
<p>Знати: методичні основи зведеного обліку на підприємствах</p> <p>Вміти: вести зведений облік із використанням програмних засобів, визначати фінансові результати діяльності підприємства</p>	<p>Тема № 3. Організація зведеного обліку та складання звітності Лабораторна № 6 План лабораторної 1. Реєстрація типових господарських операцій. 2. Методика і автоматизація зведеного обліку, складання звітності засобами універсальних програмних продуктів. Лабораторна № 7 План лабораторної 1. Контроль руху статутного капіталу в частині основних і оборотних активів фірми. 2. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства та контролю за розподілом прибутку. Лабораторна № 8 План лабораторної 1. Систематизація та узагальнення даних в аналітичному й синтетичному розрізах. 2. Моделювання виробничо-господарської діяльності підприємства для оптимізації процесу прийняття управлінських рішень. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 9. Додаткові: 11, 12, 14.</p>	6

1	2	3
	<p>Інтернет-ресурси: 18, 21, 22.</p> <p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	6
<p>Знати: категоріальний зміст грошових потоків підприємства</p> <p>Вміти: моделювати грошові потоки підприємства та аналізувати їх</p>	<p>Тема № 4. Організація, аналіз та проектування грошових потоків підприємства</p> <p>Лабораторна № 9 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Типи грошових потоків підприємства за видами діяльності і їх значення. 2. Методи проектування і організації грошових потоків підприємства. 3. Прийоми аналізу грошових потоків у бізнесі. <p>Лабораторна № 10 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кількісне оцінювання грошових коштів підприємства. Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку. 2. Коефіцієнт ліквідності грошового потоку. 3. Коефіцієнт ефективності грошового потоку. 4. Коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку. <p>Лабораторна № 11 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика управління грошовими потоками. 2. Організація грошового потоку. 2. Оцінювання грошових потоків у часі. <p>Дисконтування грошових потоків.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 9. Додаткові: 12, 14. Інтернет-ресурси: 17, 21–23.</p>	6
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	6

1	2	3
<p>Знати: структуру капіталу підприємства і значення позикового капіталу</p> <p>Вміти: оптимізувати структуру капіталу, оцінювати ефект фінансового левериджу</p>	<p align="center">Тема № 5. Формування позикового капіталу підприємства</p> <p>Лабораторна № 12 План лабораторної 1. Принципи формування капіталу підприємства. Структура капіталу підприємства. 2. Оцінювання фінансової стійкості бізнесу. Методичні прийоми щодо забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарської діяльності.</p> <p>Лабораторна № 13 План лабораторної 1. Джерела формування і засоби залучення позикового капіталу. 2. Рентабельність власного капіталу та ефект фінансового левериджу.</p> <p>Лабораторна № 14 План лабораторної 1. Кредитна політика підприємства. Фінансові кредити. 2. Емісія цінних паперів. Дивідендна політика підприємства. 3. Комерційний кредит: значення та різновиди. 4. Факторинг і лізинг як сучасні форми фінансування підприємства. 5. Одержання безповоротної фінансової допомоги.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 9. Додаткові: 12, 14. Інтернет-ресурси: 17, 21–23.</p>	6
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	6
<p>Знати: методи аналізу та планування діяльності підприємства</p>	<p align="center">Тема № 6. Аналіз та планування результатів діяльності підприємства</p> <p>Лабораторна № 15 План лабораторної 1. Прогнозування, планування та програмування результатів діяльності</p>	4

1	2	3
<p>Вміти: планувати діяльність підприємства із використанням інтуїтивних та розрахункових методів</p>	<p>підприємства. 2. Системний підхід до здійснення стратегічного, тактичного й оперативного планування та управління бізнесом. 3. Організаційно-методичне забезпечення фінансового моніторингу діяльності підприємства. Лабораторна № 16 План лабораторної 1. Задачі і функції управлінського обліку. Значення, завдання та інформаційні джерела для аналізу результатів діяльності підприємства. 2. Методика програмування, формування та оцінювання доходів, витрат і прибутків підприємства. 3. Використання програмних засобів автоматизації планування та аналізу результатів господарської діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 7–9. Додаткові: 11, 12, 14, 15. Інтернет-ресурси: 17, 21–23.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	6
<p>Знати: основні елементи фінансово-господарської діяльності підприємства</p> <p>Вміти: аналізувати основні показники діяльності фінансово-господарської діяльності підприємства</p>	<p>Тема № 7. Оцінювання ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства</p> <p>Лабораторна № 17 План лабораторної 1. Ефект та ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства. 2. Рентабельність бізнесу: поняття та види. 3. Система показників фінансової стійкості підприємства.</p> <p>Лабораторна № 18 План лабораторної 1. Аналіз активів підприємства. Коефіцієнт оборотності активів. Коефіцієнт оборотності власного капіталу. Коефіцієнт фінансової незалежності.</p>	6

1	2	3
	<p>2. Коефіцієнт заборгованості. Коефіцієнт майна виробничого призначення.</p> <p>3. Коефіцієнт фінансування. Коефіцієнт маневреності. Коефіцієнт фінансової напруженості.</p> <p>Лабораторна № 19 План лабораторної</p> <p>1. Коефіцієнт рентабельності активів. Коефіцієнт рентабельності продаж.</p> <p>2. Коефіцієнт чистої рентабельності власного капіталу. Коефіцієнт рентабельності чистих активів.</p> <p>3. Коефіцієнт абсолютної (швидкої) ліквідності. Коефіцієнт поточної ліквідності підприємства. Загальний коефіцієнт ліквідності.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 7–9. Додаткові: 11, 12, 14, 15. Інтернет-ресурси: 17, 21–23.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p>	6
<p>Знати: методичні прийоми здійснення управлінської діяльності</p> <p>Вміти: використовувати детерміновані та стохастичні моделі прийняття управлінських рішень</p>	<p>Тема № 8. Моделювання управлінської діяльності підприємства</p> <p>Лабораторна № 20 План лабораторної</p> <p>1. Інтелектуальний та інформаційний потенціал прийняття управлінських рішень.</p> <p>2. Інформаційні джерела, інформаційні технології та програмне забезпечення прийняття управлінських рішень.</p> <p>3. Моделювання як науковий метод обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>4. Необхідність, сутність та особливості застосування комплексного та системного аналізу при обґрунтуванні управлінських рішень.</p> <p>Лабораторна № 21 План лабораторної</p> <p>1. Методи композиції та декомпозиції при визначенні критеріїв прийняття</p>	6

1	2	3
	<p>управлінських рішень. 2. Особливості розробки гіпотез щодо очікуваних результатів та способів їхнього досягнення. 3. Детерміновані та стохастичні моделі обґрунтування управлінських рішень. Лабораторна № 22 План лабораторної 1. Ресурсний і витратний підходи до оцінювання ефективності реалізації процесів управління. 2. Факторний аналіз ефективності процесів прийняття управлінських рішень. 3. Сучасні методи і моделі оцінювання ефективності управлінської діяльності. Рекомендовані джерела: Основні: 6–9. Додаткові: 10, 11. Інтернет-ресурси: 17.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p>	8
<p>Знати: теоретичні основи мотивації та розвитку персоналу підприємства</p> <p>Вміти: застосовувати прийоми тимблдингу та мотивації персоналу, націлені на приріст інтелектуального капіталу підприємства</p>	<p>Тема № 9. Мотивація та розвиток персоналу підприємства Лабораторна № 23 План лабораторної 1. Класифікація персоналу за категоріями. Розрахунок потреби в персоналі. 2. Професійний відбір персоналу. 3. Формування трудового колективу. Лабораторна № 24 План лабораторної 1. Тімблдинг у сучасному підприємстві. 2. Методи і прийоми мотивації праці персоналу. Специфіка систем мотивації персоналу підприємства. 3. Матеріальне та моральне заохочення персоналу. 4. Організація і охорона праці на підприємстві. Лабораторна № 25 План лабораторної</p>	6

1	2	3
	<p>1. Професійне зростання персоналу. Інтелектуальний капітал підприємства: методика формування та розвитку.</p> <p>2. Соціальний розвиток колективу та згуртованість, оцінювання та атестування персоналу, управління розвитком і рухом персоналу, ефективність управління персоналом.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 6–9. Додаткові: 10, 11. Інтернет-ресурси: 17.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p>	6
<p>Знати: типи організаційних структур підприємства та способи організації їх взаємодії</p> <p>Вміти: оптимізувати структуру підприємства та забезпечувати ефективну взаємодію його компонентів</p>	<p>Тема № 10. Моделювання фінансово-господарської діяльності структурних підрозділів підприємства</p> <p>Лабораторна № 26 План лабораторної</p> <p>1. Формування і розвиток організаційної структури підприємства. 2. Розробка положень про структурні підрозділи підприємства. 3. Підготовка посадових інструкцій співробітників структурних підрозділів підприємства. 4. Методичні підходи до оптимізації організаційної структури підприємства.</p> <p>Лабораторна № 27 План лабораторної</p> <p>1. Оцінювання ефективності організаційної структури бізнесу. 2. Реорганізація структури бізнесу. 3. Моделювання і програмування процесів взаємодії структурних підрозділів підприємства.</p> <p>Лабораторна № 28 План лабораторної</p> <p>1. Інформаційні канали та циркуляція інформаційних потоків на підприємстві. 2. Інформаційні шуми та методи боротьби із</p>	6

1	2	3
	<p>ними. Синергетичний ефект в бізнесі. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3–5, 7–9. Додаткові: 11, 12, 14, 15. Інтернет-ресурси: 17, 21–23.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p>	6
<p>Знати: поняття життєвого циклу та стратегії управління підприємством.</p> <p>Вміти: формулювати та управляти бізнес-процесами на підприємствах на різних етапах їх життєвого циклу</p>	<p>Тема № 11. Оцінювання перспектив розвитку діючого підприємства</p> <p>Лабораторна № 29 План лабораторної 1. Життєвий цикл підприємства та особливості управління на кожному його етапі. 2. Стратегії розвитку підприємства. 3. Управління розвитком суб'єкта господарювання.</p> <p>Лабораторна № 30 План лабораторної 1. Інжиніринг та реінжиніринг бізнес-процесів підприємства. 2. Загальні поняття про бізнес-ідею і бізнес-операції із розвитку підприємства. 3. Методика формування і управління бізнес-процесами підприємства.</p> <p>Лабораторна № 31 План лабораторної 1. Сутність і напрями розвитку бізнесу. Сценарне моделювання розвитку підприємства. 2. Оцінювання перспектив розвитку підприємства. 3. Диверсифікація діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 6–9. Додаткові: 10–12, 14. Інтернет-ресурси: 17, 19–21.</p>	6
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу,</p>	8

1	2	3
	виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL	
<p>Знати: особливості функціонування підприємств торгівлі</p> <p>Вміти: моделювати та аналізувати бізнес-процеси торговельних підприємств</p>	<p align="center">Тема № 12. Аналіз бізнес-процесів у торгівлі</p> <p>Лабораторна № 32 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та інструменти моделювання бізнес-процесів торговельного підприємства. 2. Особливості бізнес-процесів у торгівлі. 3. Моделювання оптової та роздрібно торгівлі. 4. Управління товарооборотом підприємства. <p>Лабораторна № 33 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Схеми бізнес-процесів та організаційної структури підприємства. 2. Торговельна логістика. 3. Регламент виконання бізнес-процесу. 4. Моделювання та опис бізнес-процесів на етапі реалізації продукції. <p>4. Аналіз і проектування взаємодії підприємства з контрагентами (покупцями, постачальниками).</p> <p>Лабораторна № 34 План лабораторної</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз товарних потоків у торгівлі. 2. Моделювання процесів формування і управління товарними запасами у торгівлі. 3. Методичні прийоми щодо оптимізації бізнес процесів у торгівлі. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 4, 6–9. Додаткові: 10, 11, 13, 16. Інтернет-ресурси: 17, 19, 20.</p> <p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p>	6
<p>Знати: методичні формування</p>	<p align="center">Тема № 13. Формування асортиментної політики підприємства</p> <p>Лабораторна № 35</p>	6

1	2	3
<p>асортиментної політики підприємства</p> <p>Вміти: аналізувати обсяги і структуру товарообороту з врахуванням асортиментної політики підприємства</p>	<p>План лабораторної</p> <p>1. Методичні прийоми аналізу обсягу, номенклатури та асортиментної структури товарообороту підприємства торгівлі.</p> <p>2. Конкурентний аналіз у оптовій та роздрібній торгівлі.</p> <p>Лабораторна № 36</p> <p>План лабораторної</p> <p>1. Аналіз факторів, що визначають обсяги, структуру та перспективи розвитку товарообороту підприємства.</p> <p>2. Інтуїтивні та формалізовані методи формування асортиментної політики підприємства торгівлі.</p> <p>Лабораторна № 37</p> <p>План лабораторної</p> <p>1. Аналіз асортиментної політики торговельного підприємства (за етапами реалізації).</p> <p>2. Обґрунтування обсягу, номенклатури та асортиментної структури товарообороту на майбутній період.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 4, 6–9. Додаткові: 10, 11, 13, 16. Інтернет-ресурси: 17, 19, 20.</p>	
<p>Знати: зміст і методіку формування комунікаційної політики підприємства</p> <p>Вміти: розробляти комунікаційну політику та здійснювати обґрунтування</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p> <p>Тема № 14. Формування маркетингової комунікаційної політики підприємства</p> <p>Лабораторна № 38</p> <p>План лабораторної</p> <p>1. Визначення позиції підприємства на ринку. Типи ринків. Пошук цільових ринків.</p> <p>2. Аналіз сегменту та ніш на цільовому ринку. Особливості виходу підприємства на ринок.</p> <p>3. Позиціонування підприємства на ринку.</p> <p>4. Оцінка конкурентного середовища.</p> <p>Лабораторна № 39</p> <p>План лабораторної</p>	<p>6</p> <p>4</p>

1	2	3
<p>конкурентної політики підприємства на ринку</p>	<p>1. Елементи зовнішнього макросередовища та мікросередовища. Ключові інструменти маркетингового планування. 2. Концепт соціально орієнтованого маркетингу та його реалізація на підприємстві. 3. Розроблення і реалізація плану маркетингових комунікаційних заходів з урахуванням результатів ABC–XYZ аналізу товарного асортименту. 4. Кошторис комунікаційних заходів на визначений період з метою підвищення рівня обізнаності покупців, створення позитивного іміджу підприємства. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 4, 6–9. Додаткові: 10, 11, 13, 16. Інтернет-ресурси: 17, 19, 20.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL.</p>	6
<p>Знати: зміст та види програм лояльності на підприємствах</p> <p>Вміти: розробляти програми лояльності різних типів</p>	<p>Тема № 15. Розроблення програми лояльності споживачів до продукції підприємства</p> <p>Лабораторна № 40 План лабораторної</p> <p>1. Аналіз споживчих переваг. Програма лояльності споживачів. 2. Методичні прийоми розроблення та впровадження програм лояльності. 3. Стратегії залучення клієнтів і утримання аудиторії підприємства.</p> <p>Лабораторна № 41 План лабораторної</p> <p>1. Складання портрета споживача на підприємстві. Бонусні програми лояльності. 2. Багаторівневі програми лояльності. Партнерські програми лояльності.</p> <p>Лабораторна № 42 План лабораторної</p> <p>1. Програми лояльності з елементами гри (гейміфікація).</p>	6

1	2	3
	<p>2. Програми лояльності клієнтів, засновані на спільних цінностях.</p> <p>4. Методи автоматизації програм лояльності.</p> <p>5. Оцінювання результативності програми лояльності.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 4, 6–9. Додаткові: 10, 11, 13, 15, 16. Інтернет-ресурси: 17, 19, 20.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до лабораторних занять, вивчення та опанування теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, розбір кейсу по темі, виконання тестових завдань в системі управління навчанням MOODL</p>	6
ВСЬОГО:		180 / 6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. Полтава :РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Балабанова Л. В., Германчук А. М. Логістика : підручник. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2019. 368 с.
3. Власюк Н. І. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Львів : Магнолія 2006, 2022. 254 с.
4. Даценко Г., Коцєруба Н., Крупельницька І., Кудирко О., Лобачева І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2021. 416 с. URL: http://10.0.2.150/docs/Pidruchnyky/2022/Datsenko_AHD.pdf.
5. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки. 2019. 320 с.
6. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. XXI ст. / [авт.: Г. Є. Мошек, В. Л. Федоренко, О. В. Коваленко, М. В. Ковальчук, А. С. Соломко, В. Е. Зельдіч, Г. П. Сиваненко]. Київ : Ліра-К, 2019. 808 с.
7. Мізюк Б. М. Основи стратегічного управління : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2019. 544 с.
8. Мізюк Б. М., Тучковська І. І., Артищук І. В. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2019. 373 с.
9. Яркіна Н. М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Ліра-К, 2020. 596 с.

Додаткові:

10. Андрієнко М. М., Харчук І. Л. Організаційно-економічні принципи механізму управління конкурентоспроможністю підприємства. Інфраструктура ринку. 2021. № Вип. 62. С. 39–43. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/62_2021/9.pdf.
11. Гнатенко І. А. Моделювання сценаріїв стійкого розвитку підприємств в умовах глобалізації та діджиталізації: управлінський аспект. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 16. С. 20–25.
12. Ільчук В. П., Чут М. А., Штирхун Х. І. Механізм вартісно-орієнтованого управління фінансами промислових підприємств. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 2. С. 101–116. URL: <http://prpeu.stu.cn.ua/article/view/219404>.
13. Корнієв В. Л., Кулішов В. В., Одягайло Б. М., Олійник І. В., Сазонець О. М. Міжнародний маркетинг : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Кулішова. Львів : Магнолія 2006, 2019. 384 с.
14. Онешко С. В. Сучасні системи управління інноваційним промисловим підприємством : структури, функції, проблемні ситуації. Інвестиції : практика та досвід. 2021. № 19. С. 32–39.
15. Стратегічний маркетинг : навч. посіб. / [авт.: Я. С. Ларіна, О. І.

Бабічева, Л. В. Романова, Н. М. Антофій] ; за ред. Я. С. Ларіної. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 364 с.

16. Чернега О. Б. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств (організацій) : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2021. 335 с. (Вища освіта в Україні).

Інтернет-ресурси:

17. Господарський кодекс України : закон України від 16.01.2003 року № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

19. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua.

20. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL : <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

21. Податковий кодекс України : закон України від 2.12.2010 року № 2755-VI. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-vi>.

22. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

23. Фінансові калькулятори. URL : <https://financer.com/ua/kalkulyatory/>.